

VRELOCI

Kopirano
Edvarda Kardelja
Muzej pri 19
Ave. Celje
63000

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

ŠTEVILKA 8 (120)

AVGUST 1983

Enotna ponudba Rogoške Slatine in Atomskih Toplic

SLEJ KO PREJ BO TAKŠNO ALI PODOBNO SPOROČILO OBJAVLJENO V TISKU IN MORDA SE BOMO SELE TAKRAT V POPOLNOSTI ZAVEDLI KAJ IMAMO.

Južno od znamenitega svetovno znane Zdravilišča Rogoška Slatina nastaja novo veliko akumulacijsko Sotelsko jezero in le streljaj dalje so že uveljavljene Atomске Toplice. Na razdalji slabih 10 kilometrov dvoje toplic z različnimi indikacijami in atraktivno jezero. Če k temu dodamo še slikovitost pokrajine in številne primere kulturno zgodovinske in naravne dediščine potem je kot na dlani, da gre za enkratno turistično območje, da gre za celoto, ki je po pestrosti turistične ponudbe enkratna, čudovita

Hoteli ali ne, tako je, narava in njeni zakoni presegajo človekovo voljo in na našo srečo je bila narava v tem delu Obsotelja res radodarna.

Nekoč, pred več desetletji, je pametnim ljudem šinila v glavo ideja, da bi ponudili svetu hkrati zdravljenje boleznih prebavil ter revmatskih in kožnih obolenj, kar bi pomenilo edinstveno ponudbo in gotovo hiter razvoj materialnih pogojev zdravljenja.

Zal se pogosto zdrava ideja zaradi sebičnosti in pretiravanj ljudi izrodi in to se je zgodilo tudi takrat tako da so se namesto sodelovanja in skupne politike rodila nasprotja in podtikanja, ki so za več let razdvojila dva kraja in dvoje zdraviliških območij, čeprav sta v naravi in po vsebini že vseskozi celota. Čas zaceli vse rane in tako so se začeli odnosi med Rogoško Slatino in nastopajočimi Atomskimi Toplicami normalizirati, sodelovanje je začelo nadomeščati nasprotovanja in podtikovanja. »Vsako slabo je za nekaj dobro« pravi pregovor, ki se je tudi v tem primeru potrdil. Atomске Toplice je prevzel drugi gospodar TTG, ki je zagotovil sredstva za dokaj hiter razvoj. Tako je iz drugih (razvitejših) območij priteklo nekaj denarja v Obsotelje, kar je gotovo razbremenilo domače gospodarstvo, ali pa sploh omogočilo razvoj Atomskih Toplic. Vedeti je treba, da bi Zdravilišče Rogoška Slatina, če bi investiralo v Atomске Toplice, ob isti finančni moči moralo zmanjšati program lastnega razvoja in na območju obeh zdravilišč bi bilo vložnih manj sredstev.

Dobro ali slabo, kakorkoli že, dejstvo je, da imamo na enotnem zdraviliškem in turističnem območju dva gospodarja in da nekateri to ves čas kritizirajo in predlagajo, da se vse skupaj poenoti. Predlog je gotovo nujen in sprejemljiv, saj bi dobili, kot smo že ugotovili, res široko in edinstveno turistično ponudbo. Naši gostje jo že sedaj koristijo, saj se samoiniciativno vozijo iz Rogoške kopat v Atomске in obratno na posebne kure v Rogoško. Edina napaka v razmišljanju je ta, da bi se morali fizično združiti, da bi morala z obema zdravilišči gospodariti ista firma »ker v španoviji še pes...«!?

Ko smo se nekajkrat srečali odgovorni delavci obeh zdravilišč, smo ugotovili, da za sodelovanje sploh ni pomembno, kam kdo spada, ker je važna vsebina sodelovanja, ne pa oblika organiziranja. Važno je, da temelji sodelovanje na enakomerni osnovi, na spoštovanju interesov obeh partnerjev, na programu skupnega razvoja in na doslednosti izvajanja dogovorov. Saj tudi TOZD-i v DO nimajo povsem enakih interesov, pa smo vendarle čvrsto povezani z vsemi tistimi interesi za katere smo se dogovorili, da jih bomo uresničevali skupno.

Na enakih načelih je zasnovano naše sodelovanje z Atomskimi Toplicami, ki ga bomo slej ko prej utrdili, tudi z ustreznim samoupravnim sporazumom.

In kaj je potem vsebina našega sodelovanja, kaj smo se doslej dogovorili?

Najpomembnejša je enotna zdraviliško-turistična ponudba, enoten nastop na trgu, ki je prenatrpan s kramarji. Za Rogoško Slatino pomeni enoten nastop pomembno razširitev lastne ponudbe, saj bomo našim gostom zagotovili tudi zdravljenje v Atomskih Toplicah. Kdo od naših gostov še nima tudi revmatskih težav, saj nas obiskujejo v glavnem starejši ljudje. Organizirali bomo reden prevoz v Atomске Toplice, medicinsko pregledovali goste in tudi s tega vidika pripravili skupen propagandni material, nastopali skupaj na sejnih, na turističnem trgu ipd.

Atomске Toplice pri tem obsegu poslovanju ne morejo razviti vseh služb in dejavnosti, predvsem medicinske narave. Tako bomo v Rogoški Slatini opravljali zahtevnejše preiskave, tudi laboratorijske, ponudili strokovno

pomoč v vseh pogledih zdravstvenemu teamu v Atomskih Toplicah.

Da bi popestrili bivanje gostov, bomo organizirali obiske in izlete v obeh smereh, skupne kulturne, zabavne in športne prireditve. Skupaj bomo izdelali program izrabe Sotelskega jezera in skupno zagotovili sredstva za ureditev in izgradnjo nujno potrebnih objektov in naprav ob jezeru. S svojim deležem bomo sodelovali pri investiciji v Kozjem, ki jo bodo prevzeli v Atomskih Toplicah po tem, ko predlog v našem kolektivu ni dobil podpore. DS TOZD Zdraviliška dejavnost je že sprejel sklepe. Dogovorili smo se, da bomo drug drugemu nudili pomoč pri reševanju kadrovske težave, finančnih problemov, da se bomo enotno zavzemali za ustrezen položaj v ožji in širši družbeni skupnosti za pravičen odnos bank in drugih do razvoja zdraviliškega turizma.

Verjetno so v dosedanjih razgovorih vznikle še nekatere ideje o možnostih sodelovanja, gotovo bo v bodoče še več predlogov in potreb. Prav bi bilo, da se vsak član našega kolektiva zamisli in poskuša poiskati možnosti, vsaka ideja je dobrodošla. Pri tem moramo izhajati iz naših interesov, vendar pa enakopravno upoštevamo tudi interese partnerjev, kolektiva Atomskih Toplic. Če ne bomo oholi in sebični in če bomo pripravljene tudi nekaj žrtvovati zato, da na drugi strani in dolgoročno pridobimo, potem bo sodelovanje steklo tako, kot si vsi želimo.

Skupni končni rezultat mora biti bistveno večji kot bi bil, če sodelovanja ne bi bilo, vse z namenom, da zagotovimo hitrejši razvoj naših krajev in socialno varnost ter dostojno življenje delavcev obeh kolektivov.

Dokažimo, da geslo »v slogi je moč«, ni fraza.

Darko Bizjak

**Vsakovredni
kozarec zdravja**

magnezijeva slatina

DONAT Mg

Razgovor pri 35° C

PRALNICA

Tako visoke vročine kot je to poletje, že dolgo ne pomnimo. Lepo vreme in visoke temperature morda odgovarjajo dopustnikom, predvsem na morju, vsekakor pa ne tistim, ki delajo v težkih pogojih.

Kako je v pralnici, sem se pogovarjala s tov. Turnšek Nado, vodjo pralnice.

Kakšni so pogoji dela v pralnici sploh in kako ste delale v tej vročini?

Znano je, da nam je glede na obstoječe gostinske in zdravstvene kapacitete dosti premalo prostora za opravljanje našega dela. Poleg tega peremo tudi za zunanje stranke, stroji pa so večinoma zastareli in iztrošeni, tudi premalo jih je.

Razpoložljivi prostori še zdaleč niso prilagojeni potrebam našega dela.

Vsak dan nas pričaka vlaga, visoka vročina, ventilacije skorajda ni, če pa hočemo delati, moramo imeti ves dan preprih. Posledice so pogosti bolniški izostanki. V tej vročini je vse skupaj še slabše. Delamo v dveh izmenah po 7 ur, tudi ob nedeljah in praznikih. Večje delovne storilnosti v teh pogojih dela ne moremo pričakovati.

Ali imate na razpolago dovolj zaposlenih?

Problemi so tudi tu. Smo v času letnih dopustov, zaradi težkih razmer je dosti bolniških izostankov. Vsekakor nas je premalo. Za to ni zanimanja zaradi slabih delovnih pogojev in nizkih osebnih dohodkov. Pomanjkanje kadra rešujemo s sezonskimi delavkami. Tu najdemo pridne roke, pa tudi nezainteresiranost pri delu. Sicer pa večje število zaposlenih ne bi bistveno pomagalo, ker ni dovolj strojev. Ti delajo maksimalno, vmes se morajo hladiti, sicer bi si okvare sledile kar po vrsti.

Kakšne bi bile rešitve za izboljšanje delovnih pogojev?

Naš problem, pravzaprav problem celotne delovne organizacije, je že dolgo znan. Veliko nam je že bilo obljubljenega za izboljšanje delovnih pogojev, vendar malo storjenega.

Tako je bila predvidena ob zgraditvi hotelskega kompleksa Sava razširitev naših delovnih prostorov, saj peremo dodatno velike količine perila za nov hotel, ob nespremenjenih delovnih pogojih. Nadalje nam je bil obljubljen stroj za pomoč pri ročnem likanju, sedaj še vedno veliko likamo z navadnimi likalniki, kar je pri tako veliki količini perila zelo zamudno.

Če bi bil vsaj del tega realiziran, bi bila dosežena večja delovna storilnost.

Prav tako smo predlagali novo ocenitev naših del in nalog glede na težke pogoje dela, saj vlada med delavkami že od uveljavitve novega sistema nagrajevanja nezadovoljstvo zaradi nizke ocenitve.

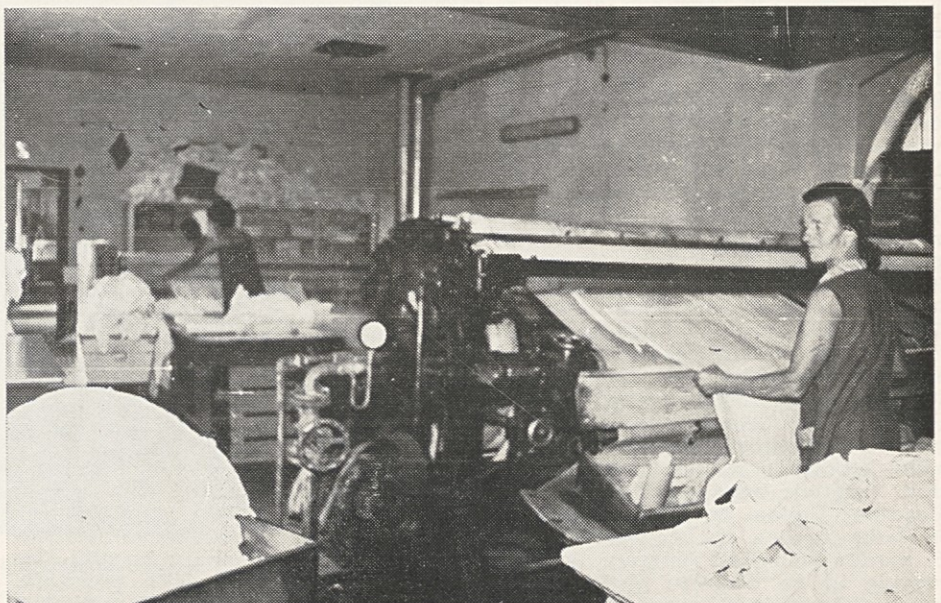
Tako v pralnici. Ob nespremenjenih pogojih dela še vedno operajo iz dneva v dan večje količine perila, a v nedogled to gotovo ne bo mogoče.

Kljub stabilizaciji in zaostrenim pogojem gospodarjenja bi morali več storiti za izboljšanje delovnih pogojev in tako odpraviti »ozko grlo« v delovni organizaciji.

Kitak Gordana

RAZGOVOR NA DELOVNIH MESTIH NAD 30° C

Da imamo v Polnilnici zelo težke delovne pogoje, je vsem znano, in da jih kmalu ne bomo odpravili, nam je še bolj vsem jasno, ker ni sredstev. Klimatske naprave ali sploh ne delujejo ali pa delujejo brez uspeha. Kaj o tem misli delavka, ki mora med drugim prenašati temperaturo, ki včasih znaša celo 35° C.

Krobat Slavica je povedala: Res je hudo prenašati to vročino, v tako zaprtem prostoru kot je polnilnica, kjer se kadi para iz pralnega stroja in se segrejejo salonitne plošče na strehi. Počutiš se kot v parnem kotlu. Poleg tega še žge sonce skozi šipe. Zraka nam primanjkuje. Vemo, da ni sredstev, ampak mislimo, da bi se to dalo urediti, tako da bi se odprla zgornja okna pod streho. Ne bi bilo prepriha in tudi stalo ne bi veliko. Hudo je stati 8 ur pri stroju, ko s tebe lije znoj. Pravijo, da ventilacija dela, občuti se to ne.

Vse to bi se še zdržalo z dobro voljo. Te je pa pri nas vse manj, posebno vsakega prvega, ko dobimo plačilne liste. Pri proizvodnji in pri prodaji smo ena veriga, ki bi morala biti krepko povezana. Žal pa tega ni. Na primer, šofer in sovožar peljeta vodo dvakrat, trikrat na dan, dobita »flaširano«, komercialna služba dobi tudi od prodane steklenice in to se pozna pri osebnem dohodku. Delavke v polnilnici in ostali v skladišču, ki morajo to vodo napolniti oziroma so neposredno vezani na proizvodnjo, nimajo nobene možnosti za dodaten zaslužek. Zato se velikokrat sliši pripomba, saj je vseeno, nalijemo 50 ali 70.000 steklenic v eni izmeni, osebni dohodek je enak. Tu bi se morali malo zamisliti. Mogoče bo kdo rekel, da nimamo prav. Vsak pač vidi problem s svoje strani.

Turner Olga

Pasji dnevi v Rogaški

Ježus, Ježus, pa to je za hin biti. Se bo fse hudič vzeu, či nebo dieža. Kuoga bom nes delau? Kuoga le, či sn pa čist crkjen.

Take in podobne se te dni slišijo povsod, ljudje se znojijo, malce nergajo, delo pa poteka kljub vsemu v mejah normale.

Super pasji dan je bil četrtek 28. julija (v senci 40° C). Sprehobil sem se po našem kolektivu in dobil naslednje odgovore na vprašanja:

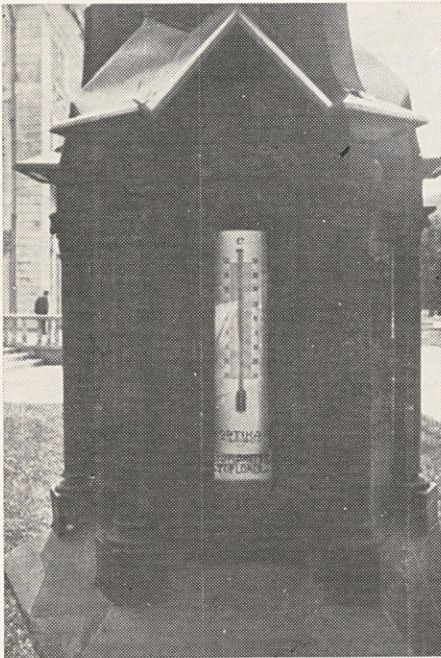
Kako vpliva ta vročina na vas osebno in na vaše delo, kako si pomagata?

Tatjana LESJAK (47 let) - sobarica v Styriji. »Svicamo,« pa kaj si moremo. Delo mora biti opravljeno.

Težko je, ker je ravno sedaj največ garanja, problem je pa s kadrom.

Da bi dobile kakšno zamenjavo, je skoraj nemogoče, »višek« delovne sile so poslali v SAVO. To se pozna v Styriji in Strosmajerjevem domu.

Ne bi posebej omenjala pralnice. Ti ljudje res delajo pod zelo težkimi pogoji in ni čudno, da niso vedno na tekočem.

Ob 7. uri smo tam, včasih je perilo, včasih pa tudi ne za vse. Pri nas še filtrov ni. Sobe so vroče, pospravljeno pa mora biti do 13. ure, saj se tudi gostje v tej vročini takoj po kosilu vležejo oziroma pridejo v sobe.

Perilo menjamo tedensko, brisače pa seveda dvakrat na teden.

Kako si v teh dneh pomagamo?

Z dobro voljo in potrpljenjem. Se lažje bi bilo, če bi s strani sindikata ali drugih zato odgovornih vsaj v teh vročih dneh dobili kaj pijače. Na bone je ne dajo, v trgovino »laufat« je neumestno... (saj res tovaršija... kako je pa z »rinerji« — op. avtorja).

Marija ČEBULAR (kuhinja Bohor), 43 let.

Kaj tudi k nam ste prišli? A, za Vrelce?... je vprašala vsa nasmejana in vroča, še sam sem postal moker, saj ni bilo nobene ventilacije.

Zaupala mi je, da tu dnevno pripravijo do 800 obrokov. Nimajo nobenih pripomočkov, vse se dela še vedno na roke. Tudi tu je v sezoni premalo ljudi. Dela se non-stop. Samo v nujnih slučajih dobiš prosto, a to le tako, da potem drugi več naredijo.

Pa... zmorete? Seveda! A kako? Z dobro voljo! Te ne sme primanjkovati. V veliko oporo nam je tudi zadovoljstvo gostov. Če so oni zadovoljni, smo tudi mi. To nas gor drži!

Kaj pa gostje?

ZUZANA iz Kovačice (vojvodinska Čehinja). Hrana je za današnje čase zelo dobra in dokaj pestra. Obroki so obilni in okusni. Pa čisto je. Zadovoljni smo, še bomo prišli.

Tov. RATEJ Oskar — (učitelj v pokoj, Rog. Slatina)

Seveda sem zadovoljen s hrano.

V Bohorju jem že 60 let. Mislim, da je s tem vse povedano.

Kako pa vi prenašate vročino? Zelo težko. Popoldan sploh ne grem ven.

Hvala lepa tov. Rataj.

RAMOVIČ Marko — gradbinec SCT-ja.

Kaj? Vročina? To ni nič. Mi smo vsega navajeni. Mi nimamo problemov, vse je v redu. Dela se in to od 7. do 16.30. Eto! Za koga tu vprašujete? A, za novine... nič ni treba pisati, nimamo kaj... Hvala.

Kristina KRIŽANEC (restavracija Pošta) starost — še sploh ni stara.

Ja tu je dela dovolj za vse.

Prestati moramo tudi po 16 ur. Ni kaj! Ko prideš domov — v banjo, potem pa počivat, da si drugi dan kolikor toliko normalen. Za sebe ti ne ostane nič. Sezono moramo zdržati, potem bo malo več miru.

Pošta je sploh problematična s to svojo teraso. Morda bi se dalo to kako drugače urediti. Ta edini šank za restavracijo, teraso in še za goste ob šanku samem je očitno premalo in predaleč od terase. Morali bi narediti še nekaj veznega, bolj mobilnega... (Razumel sem jo, a pomagati ji nisem znal, zato sem se popraskal po glavi in odšel, kot že marsikateri gost s terase...)

Dekleta-sezonska — iz vrtnarije — želijo ostati anonimna. Pravijo, da jim je težko, a da bo šlo. Predlog: lahko bi začeli kakšno uro bolj zgodaj.

Kadar ni šefov blizu se že kako znajdemo. Počutijo se prizadete, ker so zmanjšali rok sezonske zaposlitve.

Še en anonimni predlog iz gostinstva (za intervju je bila tako navdušena kot gradbinec SCT-ja):

Torej vsega je navajena, vse lahko prenaša, zdi se ji pa umestno, da bi nam vsaj julija in avgusta malo dvignili vrednost točke.

Tako naši sodelavci. Upam, da se bo komu kaj uresničilo in da bo teh pasjih dni kmalu konec.

Rudi Stiplošek

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža se najlepše zahvaljujem poslovodstvu restavracije Pošta za darovano cvetje, izraze sožalja in za spremstvo na njegovi zadnji poti ter sindikatu Zdravilišča Rogaska Slatina za darovani venec.

Žalujoča žena Alojzija Ogrinc
z otroci

ŠPORTI na VODI

USTANOVITEV OBČINSKEGA DRUŠTVA ZA ŠPORTE NA VODI »SOTLA« ROGAŠKA SLATINA

Pred kratkim, točneje 8. 7. 1983, je v naši občini zaživelo novo društvo, ustanovili smo, kot kažejo prvi zanesljivi znaki, novo množično društveno organizacijo, ki pomeni nov korak na poti naših prizadevanj za prostovoljno vključitev čim večjega števila delovnih ljudi in občanov v organizirane oblike ljubiteljskega, rekreativnega, pozneje pa morda tudi tekmovalnega športa. Resnici na ljubo velja poudariti, da novo društvo samo formalno pravno potrjuje dejstva in okoliščine, ki so spontano nastale in se pričele razvijati z nastankom nove okumulacije Vonarje. Več kot nujno je namreč bilo, da nekdo poveže in programsko usmeri desetine ljubiteljev vodnih športov, ki so se posamič ali pa v ožjih prijateljskih skupinah vsak zase spopadali s to, pri nas novo obliko športne aktivnosti. Seveda so med njimi že tudi pravi »asi«, ki so svoja, doslej predvsem dopustniška športna nagnjenja, prenesli na Vonarje.

Nedvomno je za javnost zanimivo in pomembno vprašanje, kakšni so temeljni cilji in nameni društva. Odgovor na zastavljeno vprašanje daje programska zasnova, sprejeta na ustanovnem občnem zboru društva, v kateri so med drugim zajete tudi naslednje pomembnejše usmeritve:

- razvijanje športa in rekreacije na vodi, tehnične in telesne kulture ter množične rekreacije delovnih ljudi in občanov, krepitev humanih tovariških odnosov med njimi, ljubezni do narave in njeno varovanje;
- aktivno sodelovanje pri razvijanju vodnih športov kot pomembne sestavine gostinsko-turistične ponudbe ter s tem v zvezi tesno sodelovanje s profesionalnimi nosilci teh gospodarskih panog v občini;
- vzgoja in usposabljanje mladine ter članstva za uspešno izvajanje nalog s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite ter s tem v zvezi vključitev v vse obrambne ter družbeno-samozaščitne strukture;
- organizirano sodelovanje v vseh oblikah samoupravnega in delegatskega odločanja, negovanje tovariških, bratskih odnosov s sorodnimi društvi v SR Hrvatski in Sloveniji, zlasti v pobratenih družbenopolitičnih skupnostih;
- vključitev društva v splošna prizadevanja za izboljšanje ekoloških razmer zlasti na področju hidrosistema v občini in druge.

Iz povzetka pomembnejših elementov programske zasnove izhaja, da društvo ne želi postati in ostati ozka, ljubiteljska ter v krog svojega članstva zaprta društvena organizacija, temveč aktiven soustvarjalec samoupravnih, socialističnih družbenih odnosov. Menim, da je tako zastavljena pot prava, posebej če jo primerjamo z ne tako redkimi primeri delovanja nekaterih drugih društev, ki se že skoraj stanovsko zapirajo v svoje ozke

kroge in se krčevito branijo vplivov življenja na njihovo delovanje in usmeritve.

Popolnoma normalno je, če se društvo že na začetku svojega obstoja spopada s številnimi problemi in težavami. Med njimi je najresnejše vprašanje materialnih sredstev, ki bi omogočila premostitev »zagonskih« težav. Zaenkrat je to le članarina, ki pa, gledano perspektivno, ne more jamčiti nadaljnjega obstoja in delovanja društva. Trdno smo prepričani, da bo postopna usmeritev programskih zasnov kmalu obrnila situacijo na bolje. Navsezadnje mladostne zagnanosti in delovnega poleta ne manjka, pa tudi življenjske in delovne izkušnje nekoliko starejših članov pri tem niso zanesljive.

Gotovo je umestno vprašanje, kaj lahko društvo v danem trenutku nudi potencialnemu kandidatu za člana?

Ocenili smo, da ima društvo v sedanjih razmerah vsaj delne pogoje za delovanje štirih sekcij. Naj jih naštejemo:

1. Sekcija za motonavtiko

Res je, da Vonarska akumulacija ne zagotavlja pogojev za aktivno udejstvovanje ljubiteljev motornih čolnov, kajti njen izvorni namen je drugačen. Tako bo delo te sekcije prvenstveno usmerjeno k izobraževanju in izpolnjevanju članov (izpiti za voditelje motornih čolnov), k vzpostavljanju vezi s sorodnimi društvi, ki te možnosti imajo, itd.

2. Jadralna sekcija

Ima in bo imela tudi v prihodnje, skupaj z deskanjem, osrednjo besedo pri delovanju društva. Tudi zanjo je pomembno usposabljanje članstva z istočasnim praktičnim udejstvovanjem na rekreacijskem, čez čas pa verjetno tudi tekmovalnem področju.

3. Sekcija za deskanje

Verjetno bo pomenila najbolj množično obliko delovanja članstva. Popularnost deskanja nezadržno raste, čeprav žal, tudi cene osnovnih rekvizitov. Sicer pa iznajdljivost članov ne pozna meja: solastništvo plovil je postalo že vsakodnevna praksa.

4. Sekcija za veslanje

Njeno delovanje se trenutno odvija s pomočjo večjega števila raznolikih plovil in izključno v rekreacijske namene. Nedvomno pa so prav v tej panogi realne možnosti za širši razmah tekmovalnega športa, saj tehnične karakteristike akumulacije Vonarje to omogočajo.

V programu društva sta predvideni še potapljaška in modelarska sekcija, za kateri pa v danih razmerah (tehnična oprema, prostori, orodje itd.) ni objektivnih pogojev.

Zametek nečesa, po našem mnenju družbeno koristnega, in gledano z vidika naših razvojnih teženj, nujnega, je torej tu. Od nas samih, pa tudi od razumevanja drugih činiteljev gospodarskega, družbenega in tudi političnega življenja v občini je odvisno, kako hitro in v kakšnem obsegu bomo uspeli uresničiti naše cilje. Res nam gospodarske in družbene razmere tre-

nutno niso najbolj naklonjene, vendar se situacija močno spremeni, če namesto ljubiteljstva postavimo na prvo mesto ekonomske razloge, zlasti še neizkoriščene možnosti in vpliv le-teh na razvoj turizma. Društvo se tega v celoti zaveda in se je pripravljeno odgovorno vključiti.

Za konec pa še malce provokativna pobuda:

Bi bilo morda preuranjeno pričeti s pripravami vseh zainteresiranih za sklenitev Samoupravnega dogovora o vlogi, namenu in pomenu, še posebej pa o režimu akumulacije Vonarje?

Ali bi ne kazalo čimprej ustanoviti usklajevalni, pozneje pa operativ-

ni organ za realizacijo že sprejetih pa tudi kasneje dogovorjenih konceptov razvoja Vonarja kot novega elementa v naših razvojnih programih?

V društvu smo prepričani, da je oboje nujno.

In na koncu še informacija za novopečene članske kandidate:

— letna članarina za odrasle znaša 400.— din, za mladince 200.— din in za pionirje 100.— din. Saj ni pretirano?

— včlanite se lahko pri tov. Bonča Marku ml. (prodajalna Avtomotor) ali Ungar Luki (GOKOP).

Jože Drofenik

AKTIV GASILSKE MLADINE ROGAŠKA SLATINA

Ustanovljen je bil 17. aprila 1975. V začetku je bilo vključenih le 18 članov. Sedaj šteje aktiv že 76 članov, kar pomeni, da je v gasilskem društvu Rogaska Slatina aktivno vključenih več mladih kakor pa ostalih operativnih, podpornih in častnih članov.

Gasilska mladina je razdeljena po starosti in po spolu v skupine, te pa nadalje v desetine. Tako razdeljene desetine imajo po tem tudi svoje tekmovalne discipline po težavnosti v gasilskih in pa v športnih panogah. Tekmovanja pa se odvijajo na nivoju občine, regije, republike in zveze.

Velika posebnost aktiva gasilske mladine pa je, da so njegovi člani kot prvi v SRS Sloveniji in pa tudi v Jugoslaviji, v letu Titovih in partijskih jubilejev, leta 1978 ustanovili svoj upravni odbor in svoje samoupravne organe v mladinskih vrstah prostovoljnih gasilcev.

Po vzgledu naše mladine je pozneje tudi mladina drugih društev prešla na tak sistem, kar se je v praksi pokazalo kot zelo uspešno. Od takrat ni več problemov kadrovanja mladih v gasilske vrste. Upravni odbor mladine ima svoje delegate v upravnem odboru društva kot celote. Prav tako pa ima svojega delegata v komisiji za delo z mladino pri OGZ Šmarje pri Jelšah.

Aktiv mladine je bil tudi pobudnik in gostitelj prvega športnega tekmovanja v občini, kar je nato postala vsakoletna praksa, tako da se taka tekmovanja odvijajo vsakokrat v drugem gasilskem društvu pod pokroviteljstvom OGZ Šmarje pri Jelšah.

Leta 1980 je GD Rogaska Slatina slavilo 100 let svojega obstoja in humanega dela. Takrat je aktiv mladine pod vodstvom mentorja pristopil k zbiranju sredstev za pionirski prapor. To je tudi realiziral in ob proslavi 100. obletnice društva razvil prapor, kar je še vse do danes v občini edini primer.

Ta prizadevanja in požrtvovalnost se še posebej odraža na gasilskih tekmovanjih. Od leta 1975 pa do danes je aktiv dosegel zavidljive rezultate od 1. do 3. mesta.

Letos pa so vse mladinske in pionirske skupnosti v OGZ osvojile prva mesta. S tem so si pridobile zadostno število točk za udeležbo na republiškem kongresnem tekmovanju, ki bo v mesecu septembru letos v Ljubljani.

Ti uspehi kažejo, koliko truda in prostega časa porabijo naši mladi gasilci, da se usposobijo in dosežejo takšne rezultate na tekmovanjih, na katerih je številčnost zelo velika, prav tako pa tudi pripravljenost tekmovalcev drugih društev v občini, regiji in v republiki.

Naši mladi gasilci sodelujejo tudi na tradicionalnih srečanjih mladine Slovenije in sosednje republike Hrvaške. Preko Republ. gas. zveze imajo organizirano letovanje na Debelem Rtiču.

Za svoje humano in požrtvovalno delo so posamezniki že prejeli razna občinska in društvena priznanja, v lanskem letu pa so 4 člani prejeli tudi odlikovanja GZ Hrvatske.

Turner Olga

DELOVNE ORGANIZACIJE ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Kako smo gospodarili

Široka javna obravnava polletnega obračuna gospodarjenja je za nami. Na zborih delavcev smo se seznanili z doseženimi rezultati in se dogovorili za začasno delitev ustvarjenega dohodka. Morda smo nekatere podatke prezrli, jih enostavno razumeli, pomanjkljivo razložili?

Ustna obravnava med številnimi samoupravljalci je sicer demokratična, vendar ima to slabost, da se redko lahko pogovorimo do konca, povsem razjasnimo obravnavane probleme. Delavci sami boste ocenili, ali so bili zbori delavcev uspešni, dobro pripravljeni ali ne, ocenili bodo naši samoupravni organi. Da pa bi vsem, predvsem pa tistim, ki jih posamezna vprašanja in podatki še posebej zanimajo, omogočili celovito informacijo, smo se na po-budo uredništva odločili, da objavimo zgoščeno oceno polletnega gospodarjenja tudi v našem glasilu.

Kako smo gospodarili? Kakšni so bili pogoji gospodarjenja? Kako rastejo stroški? Kako izvršujemo lastni program stabilizacije? Kako razdeliti ustvarjeni dohodek?

Ta in še številna druga vprašanja se vedno pojavljajo ob takšni priložnosti in odgovori nanje nam dajejo osnove, na katerih lahko gradimo našo bodočo gospodarsko politiko, ukrepe in naše razvijanje. Lahko bi rekli: »Kar je, je, za nazaj se ne da nič spremeniti,« vendar pa nam bodo pretekle izkušnje dobro napotilo za v bodoče, poduk za bododče ukrepe in razvijanje.

Včasih, in to povsem upravičeno, ugotavljamo, da imamo sorazmerno malo možnosti za pravo in samostojno gospodarjenje. Objektivni pogoji, kot radi pravimo, mednarodna in domača gospodarska situacija, nenehni vse bolj ostri ukrepi države, ravnanja naših partnerjev, nam določajo prostor, v katerem se lahko gibljemo, ki pa je, žal, prav sedaj zelo ozek.

Tako smo pogosto pred gotovimi dejstvi, rastjo stroškov in vseh vrst odhodkov, padanjem vrednosti našega dela in denarja in drugimi pogoji gospodarjenja, ki so izven nas in nas omejujejo. Ne kaže tarnati, očitno so svetovne in naše notranje jugoslovanske gospodarske razmere tako zaostrene, da ves svet, posebej pa še manj razvite dežele nenehno pretresajo krize in krize in da ponekod drugod povzročajo veliko večje pretrase in celo vojne spopade. Saj ni, da se moramo sprijazniti z temi dejstvi, gotovo je potrebno delovati v smeri umirjanja mednarodnih gospodarskih in političnih odnosov. Pri tem, predvsem pa pri odpravljanju naših notranjih gospodarskih spodrslja-

jev, oblikovanju pravične, v danih pogojih najboljše državne gospodarske politike, smo lahko tudi mi aktivni preko vseh oblik delegatskega sistema. In prav je, da smo aktivni, dolgoročno gledano se nam bo obrestovalo. Enako pomembno in nam še bližje, lažje izvedljivo, pa je naše obnašanje in ravnanje znotraj danih razmer, naše uspešno prilagajanje objektivnim pogojem. Če je 60% pogojev gospodarjenja izven našega vpliva, je še vedno 40% takšnih, ki so v naši moči, ki jih lahko z boljšim delom, organizacijo, z iskrenim in zavzetim sodelovanjem, v največji možni meri obrnemo sebi v prid. Torej ni na mestu omahovanje z izgovori, da ni kaj storiti, da so težave prevelike, da nam drugi režejo kruh. V vsaki še tako objektivno težki gospodarski situaciji se najde mesto za lastno ustvarjalnost in napredno samoupravljanje, so možnosti in perspektive, ki jih lahko z dobro organizacijo in vzglednimi medsebojnimi odnosi izkoristimo. Zavedajmo se tega!

Uspešnost gospodarjenja vedno ocenjujemo na osnovi primerjanja z našimi plani in z doseženimi rezultati preteklih obdobij. Če je bil obračun za prvo tromesečje skoraj katastrofa, potem nam polletni obračun daje nekaj optimizma in vzbuja upanje, da bomo vsaj za letos premostili kritično dobo.

POROČILO DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Temeljna ugotovitev je, da ne dosegamo začrtane dinamike letnega in srednjeročnega plana. Polletje gospodarskega leta je dobro, ko moramo kritično odgovoriti na različna vprašanja: kako povečati rast dohodka in izpolniti planske naloge, pospešiti trend večjega deviznega priliva, povečati rast realnih osebnih dohodkov, povečati produktivnost, obdržati plačilno likvidnost, omiliti nezadržno rast polne lastne cene in podobno.

Ob upanju poslovne aktivnosti in siceršnji minimalni rasti celotnega prihodka je pozitiven rezultat skrajno vprašljiv. Bremenijo nas zapadle obveznosti iz investicijskih kreditov.

Materialni stroški (čeprav fiktivna zamrznitev cen za repromaterial) so porasli čez razumne meje. Zadrževanje cen našim storitvam na ravni iz leta 1982 ne vzdrži ekonomske kritike in potiska našo dejavnost v podrejeni položaj. Marže v kuhinjah ostajajo pod

V primerjavi s planom res nimamo do- sti predvidenih dosežkov (nočitev, pro- daje min. vode itd.) vendar moramo ve- deti, da je prvo polletje že vsa leta slabša, takšna je naravna naša dejavnost, in da smo v prvih mesecih leto- šnjega leta res beležili porazne rezul- tate. Slika, ki jo daje primerjava z ena- kim obdobjem preteklega leta, je pre- cej izkrivljena, saj so višji indeksi sko- raj povsem razvrednoteni z rastjo cen repromateriala in ostalih stroškov ter odhodkov.

Sedanja zasedenost naših kapacitet in povpraševanje po mineralni vodi in Trimvitu v juliju in avgustu, progno- ze za september in delno oktober, pa tudi možnosti za naslednje mesece, nam vlivajo upanje, da bomo kljub rasti stroškov dosegli pričakovane rezultate. Seveda ob največjem prizadevanju sle- hernega posameznika in skupnem delu nas vseh. Zdaj je čas, da strnemo vrste, zdaj mora priti znova do izraza naša že večkrat izričana visoka zavest. Po- goj za uspeh je kvaliteta našega dela, naših storitev, širina in pestrost ponu- dbe, zadovoljstvo naših gostov in kup- cev. Nismo prvič in ne zadnjič pred življenjsko preizkušnjo, doslej ste še vedno izšli kot zmagovalci, prepričan sem, da bomo tudi tokrat.

Darko Bizjak

ravnijo, ki naj bi zagotovila reproduk- cijo na programirani višini.

Usihanje priliva gostov je odraz stanja skladov v splošni in skupni potrošnji.

Ne sme izzveneti nesamokritično, če ugotavljamo, da je dobršen del težav izven domene delavcev v temeljni or- ganizaciji.

Soočanje s poprej navedenimi klju- čnimi problemi so odločujoče vplivala na delavce, ki so na deljenih zborih glasovali proti razširitvi investicijske fronte.

Ni bilo problemov pri oskrbi z os- novnimi živili in z energijo. Dokaj izra- zito in nerešeno je vprašanje sklepanja delovnih razmerij s kvalificiranimi de- lavci za določen čas.

V naslednjem dajem nekaj ugotovi- tev iz rezultatov o produktivnosti dela.

Vseh nočitev je 90% manj. Izkori- ščenost postelj je bila 38% v primerja- vi s 56% v lanskem polletju. Neugodno primerjavo ublažuje število postelj ho- tela Sava, ki jih lani še ni bilo.

Vsi zdravniški pregledi imajo in- deks 101, v primerjavi z letom 1981 pa 106. Produktivnost je v upadanju, ker se je povečalo število zdravnikov. In-

deks števila zdravniških pregledov na eno opravljeno uro zdravnikov je neugoden, saj znaša le 90. Bila bi potrebna podrobnejša analiza, ker se ta trend nadaljuje že 2 — 3 leta. Ugodni so podatki pri indeksih instrumentalnih pregledov, akupunktur in radioloških pregledov. Družbeni nosilci stroškov tega ne plačajo, zato domnevamo, da storitve koristijo samoplačniki. Diagnostične storitve niso priznane v zdraviliščih (za VVI in zdravstvene zavarovance), zato bi jih morala prodajna služba nuditi ostalim. V strukturi plačnikov ponovno beležimo porast števila samoplačnikov indeks 133 in tujih gostov (107) ter nadaljnje padanje števila bolnikov, ki se zdravijo na družbene stroške.

Postopki v terapiji so pod lanskimi rezultati. Fizioterapija indeks 92 (na leto 1981 84), kinezioterapija indeks 94, elektroterapija indeks 102, vse skupaj pa je izraženo z indeksom 93, na leto 1981 pa z indeksom 86. Nobenih rezultatov nima glasbena terapija. Faktorski kazalci nimajo še bazične primerjave. Koriščenje pitnih kart je uspešno — indeks 102. Na povečan obisk v pivnici vpliva pitje prehodnih gostov (indeks 127). Na opravljene ure v terapiji se trend fizioterapevtskih postopkov ponovno zmanjšuje (1982 je bil 2,64, letos pa 2,26 postopkov, indeks 86). Upadanje števila nočitev na eno realizirano uro v temeljni organizaciji Zdraviliška dejavnost je nadaljevanje procesa iz leta 1982, saj znaša indeks 79. Indeks izdanih restavracijskih obrokov in pijače znaša 92.

Ob primerjavi indeksa opravljenih ur v zdravstvu — 110 in restavracijah 78, v hotelskih poslovdstvih 69, v hotelu Donat 97, v hotelu Sava še ni bazičnega primerjalnega podatka, dobimo dokaj neizenačeno sliko o produktivnosti dela. Odločno kaže na upadanje. Takšen pojav pa terjaja ustrezno prestrukturiranje razpoložljivega delovnega časa, ki se ne giblje adekvatno s finančno realizacijo.

V tem je tudi dobršen del refleksa na počasno rast osebnih dohodkov, ki so pod občinskim povprečjem. Rast osebnih dohodkov je pogojena v večjo realizacijo dohodka v celoti, še prav posebej pa dohodka iz deviznega poslovanja.

V gostinskem sektorju je opazna nižja udeležba kvalificiranih delavcev v kvalifikacijski strukturi. To je tudi dejanski odraz povpraševanja po delu. Neugodni izgledi za obisk v posezoni pa bodo ponovno sprožili problem zaposlitve pri delavcih, ki ne bodo imeli akumuliranih ur iz sezonskih mesecev.

Ostane dohodka je v občutnem upadanju. Odmrznitev cen za nekatere ključne materiale in nemoč (tržno konkurenčna in pa tehnična) za ustrezno zvišanje cen našim storitvam ob prepolnjeni stimulaciji za devizni priliv se kaže v nizki ravni čistega dohodka, iz katerega formiramo osebne dohodke in sklade.

O tem stanju mora biti seznanjen sleherni delavec pa tudi o investicijskih obveznostih, da bi lahko celovito presojali lastne pogoje za poslovanje.

POROČILO DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE POLNILNICA

Če primerjamo obseg dejavnosti prvega polletja z istim obdobjem prete-

Polnitev Donat MG	9,108.264	1	ali 1 %	več kot lani
polnitev Tempel	9,248.498	1	ali 3 %	več kot lani
polnitev Trimvit	3,241.183	1	ali 6 %	več kot lani
proizvodnja plina (lastnega kg)	893.870		ali 5 %	več kot lani

Tudi prodaja proizvodov polnilnice je bila uspešna, saj smo prodali 2% več mineralne vode, 6% več brezalkoholne pijače in 7% več plina CO 2 kot v preteklem letu. Podatek je posebej razveseljiv, ker je strojna oprema že dotrajana in smo kljub težavam in zastojem uspeli zadovoljiti potrebe naših kupcev. Povečana prodaja je tudi re-

Kazalci uspešnosti:

	1983 I-VI	1982 I-VI	1982 I-XII	indeks I-VI 83/82
polnitev mineralne vode in trimvita na uro polnilnice	449,26	377,14	392,03	119
polnitev plina na eno uro plinarne	71,66	77,87	74,85	92
polnitev mineralne vode in trimvita na eno uro temeljne organizacije	116,47	113,47	107,59	103
polnitev plina na eno uro temeljne organizacije	5,30	5,06	5,18	105

Iz kazalcev uspešnosti je razvidno, da je produktivnost porasla in da smo na eno uro napolnili več kot v preteklem letu v istem obdobju in več kot v povprečju lanskega leta.

Lom steklenic predstavlja v stroških vedno večjo postavko zaradi visokih cen steklenic. V letošnjem letu smo obračunali 330.979 steklenic loma s tem, da za mesec junij lom ni obračunan in bo v juliju za 2 meseca skupaj. To pomeni 1,6% loma na proizvodnjo. Vrednostno pa je obračunanega loma za 3,311.790 din ali 0,17 din na eno steklenico.

Pri porabi potrošnega materiala obstoja nek minimum, izpod katerega ne smemo zmanjšati količinske porabe. Menimo, da je poraba tega materiala že na takem nivoju, katerega se več ne da zmanjšati, saj so indeksi že nekaj obdobji pod 100. Kljub vsemu pa se ti stroški stalno povečujejo zaradi rasti nabavnih cen. Na 1000 steklenic smo v tem obdobju porabili

1.019 zamaškov
57 litrov sirupa za trimvit
994 etiket za steklenice
0,09 kg sredstev za pranje
0,667 kg lepila

Podatek je v primerjavi z lanskim letom nekoliko višji, vendar pa je poraba odvisna tudi od kvalitete. Tako smo opazili, da je pri pralnih sredstvih večkrat poraba večja zaradi slabe kvalitete, tudi pri sirupu za trimvit je doziranje odvisno od kvalitete, ta pa je v letošnjem letu nekoliko slabša.

Nanizal sem nekaj kazalcev, ki bistveno vplivajo na finančni rezultat temeljne organizacije. Dodal bi še to, da kljub uradnim fizičnim kazalcem fizični rezultat verjetno ne bo boljši kot v preteklem letu, kajti naših prodaj-

klega leta ugotavljamo, da je temeljna organizacija poslovala uspešno. Napolnili smo več steklenic mineralne vode in brezalkoholne pijače in tudi več plina CO 2.

zultat sprememb v organizaciji razvojev, ker smo v letošnjem letu uvedli ambulantno dostavo na 9 terenov.

Produktivnost temeljne organizacije, merjena skozi količine in opravljene delovne ure, je večja. Opravljenih je bilo skupno 168.529 delovnih ur, to je enako število kot v preteklem letu.

	1983 I-VI	1982 I-VI	1982 I-XII	indeks I-VI 83/82
polnitev mineralne vode in trimvita na uro polnilnice	449,26	377,14	392,03	119
polnitev plina na eno uro plinarne	71,66	77,87	74,85	92
polnitev mineralne vode in trimvita na eno uro temeljne organizacije	116,47	113,47	107,59	103
polnitev plina na eno uro temeljne organizacije	5,30	5,06	5,18	105

nih cen kljub maksimalnim prizadevanjem nismo uspeli uskladiti z rastjo nabavnih cen. Računamo, da bodo cene usklajene v drugem polletju.

POROČILO DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Slabši finančni uspeh Zdraviliške dejavnosti konec leta 1982 in posebno še v prvem trimesečju letošnjega leta je močno vplival na poslovanje Vzdrževalne dejavnosti, ker sta temeljni organizaciji dohodkovno tesno povezani. Tako so gradbeni delavci in kovinarji poleg najnujnejših del opravljali nekatera investicijska dela v sklopu hotelskega kompleksa Sava. Ti dve skupini sta tako opravili preko 5.000 ur na investicijskih delih in s tem delno zmanjšali stroške za vzdrževanje oziroma nekatera vzdrževalna dela preložili za kasnejši čas.

Glede na to, da zaposluje temeljna organizacija le toliko delavcev, kolikor jih je potrebno za redna vzdrževalna dela na objektih in napravah, se letošnja odsotnost zaradi del na hotelskem kompleksu že pozna pri nekaterih objektih in tudi pri napravah, ki so bile slabše vzdrževane. Nekatera od teh bo potrebno nadoknaditi. Za skupino gradbenikov, kovinarjev in za vzdrževanje parkov je bil dogovorjen plan stroškov za redna vzdrževalna dela. Ker je bil plan s strani Zdraviliške dejavnosti zaradi pomanjkanja sredstev skrčen, bo pri izvajanju tega plana težko slediti planskim izhodiščem, predvsem zaradi izrednih podražitev tovrstnega materiala. Večje odstopanje od plana bo verjetno v drugi polovici leta, ko bo potrebno izvršiti nekatera odložena dela, medtem ko bodo v prvem polletju ta odstopanja manjša. Odstopanja bodo

pri stroških kurjave, kjer predstavlja 85% zneska gorivo in pa pri materialnih stroških, kjer so podražitve — povečanja cen na dnevnem redu.

V primerjavi s preteklim letom je letos več opravljenih delovnih ur, vendar izhajajo predvsem iz povečanega obsega dela pri hotelskem kompleksu Sava.

Tudi v letošnjem letu se nadaljujejo problemi v skupini pralnice, kjer je merilo fizičnega obsega dela oprani kg na nočitev. Res je, da ugotavljamo, da količina opranega perila v primerjavi z nočitvijo pada, vendar pa moramo pri tem upoštevati da zahteva višja kategorija hotela večkratno menjavo perila in kvalitetnejšo storitev. Drug problem, ki je še močnejši, pa so težki delovni pogoji in slabi ekološki pogoji dela. Nova oprema za bodočo prenovljeno pralnico še vedno miruje pokrita izven pralnice in jo je v obstoječe prostore nemogoče namestiti. Količina opranega perila na eno opravljeno uro znaša 18,79 kg, kar je enako kot v preteklem letu. Skupna količina opranega perila pa je za 14% večja.

Stroški obratovanja kurilnice so prav tako večji kot v preteklem letu in tudi večji od planiranih, izhajajo pa predvsem iz podražitev goriva. Racionalna poraba energije je zato čedalje bolj pomembna tako za enoto kotlovnice kot za vse porabnike na nivoju delovne organizacije in izven nje. Pri tem je seveda izrednega pomena kvalitetno vzdrževanje vseh naprav od proizvodnje do končne porabe toplotne energije in pa da se prepreči nepotrebna izguba energije v sistemu, ki je ponekod že močno dotrajan in ga bo neobhodno zamenjati.

Vsako vzdrževanje pa seveda povečuje stroške, vendar če jih lahko zanesljivo opravičimo, menim, da so nujno potrebni. Pri tem je seveda prav energija eden najbolj perečih problemov, ki ga moramo reševati skupno in tako je najbolj možno.

POROČILO PRODAJE ZDRAVILIŠKIH STORITEV

Gibanje povpraševanja na turističnem tržišču, tako na domačem kot inozemskem trgu, kaže tendenco stagnacije ali celo upadanja. Posledice takšnih gibanj se odražajo tudi na zasedenosti nastanitvenih kapacitet zdravilišča.

Rezultati zasedenosti so v prvih treh mesecih še lovili lanskoletne, ker je bilo seveda nižje od plana, v aprilu, maju in juniju pa se je izpad še povečal. V teh mesecih beležimo zmanjšanje za 10 do 15%. Kljub temu velja omeniti, da se je število inozemskih gostov povečalo za 1%, kar velja tudi za število inozemskih nočitev. Glede na to, da je v prvih šestih mesecih pri gostih, ki se zdravijo na družbene stroške, izpad v višini okoli 16.000 nočitev, skupno število nočitev za leto 1983 pa je za 12.000 nočitev manjše, lahko zaključimo, da se je število samoplačnikov v tem obdobju povečalo.

Pri inozemskih gostih opazimo povečanje pri gostih iz Avstrije, medtem ko je še naprej močno že izraženo upadanje pri gostih iz ZR Nemčije. Ta izpad je izravnal z novimi gosti iz Finske.

Še naprej se srečujemo s problemom plasmaja hotela Sava, ki je bil glede na okrnjeno ponudbo in spremljajoče motnje pri izgradnji cenovno previsoko overnoten.

Vedno slabše je zasedanje depandans — sobe s tekočo vodo. Prišlo je do tega, da nekaterih depandans sploh ne odpiramo (Slatinski dom), pri drugih pa skrajšujemo dobo obratovanja. Dobro zasedenost beležimo v hotelih B kategorije, pri hotelu Donat pa se kaže upadanje zasedenosti. Razloge za takšne spremembe lahko najdemo v spremembi strukture gostov, kajti zmanjšanje kupne moči je tudi tu očitna.

Drugi močan razvoj je v izpadu gostov, ki se zdravijo na družbene stroške, kar povzroča ob stabilnem obsegu povpraševanja samoplačnikov manjši pritisk na manj kvalitetno nastavitve. To potrjuje tudi precej slabše zasedanje zasebnih turističnih sob.

Izpad 21.000 nočitev ali 14% v primerjavi s planom tudi v 2. polletju ne bo mogoče nadomestiti, če upoštevamo splošne razmere na turističnem tržišču.

Opaziti je tudi krajšanje dobe bivanja, saj nam število gostov, posebno v zadnjih mesecih, ne zaostaja tako močno. Povprečna doba bivanja se skrajšuje zaradi več skupinskih aranžmajev s krajšo dobo bivanja.

Delovne organizacije in drugi komitentni nas pri sklepanju pogodb silijo na znižanje cen in dodatne popuste, kar je posledica presegevanja ponudbe nad povpraševanjem. Gospodarske težave, ki pestijo posamezne delovne organizacije, povzročajo večkrat storniranje že sklenjenih aranžmajev, prav tako pa tudi manjšanje obsega naročenih storitev.

Pri gostih, ki se zdravijo na družbene stroške, se število prejetih nepotnic v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta še naprej manjša. Iz tega sledi, da tudi v drugem polletju ni pričakovati večjega števila nočitev pri tej kategoriji gostov, ampak celo zaostanek za lanskimi rezultati.

Da bi rezultate, ki jih beležimo v preteklem polletju dosegli, je bilo potrebno izpeljati vrsto prodajnih aktivnosti, propagandnih akcij in drugih ukrepov za pospeševanje prodaje. Na inozemskem tržišču se, tako kot na domačem srečujemo z vedno močnejšo agresivnostjo konkurence. Hitro menjajoči se situaciji se moramo prilagoditi z ustrežno politiko cen in prodajnih ukrepov.

Predvsem pri inozemskih organizatorjih potovanj je čutili manjšo pripravljenost, da bi vključili ponudbo zdravilišča v njihove potovalne programe. Vsako vključevanje običajno pogojujejo z denarnim vlaganjem v propagandne namene in z drugim aktivnostmi pospeševanja prodaje, pri čemer težko sledimo močni konkurenci. Splošno poslabšanje »image« jugoslovanske turistične ponudbe zaradi znanih in tolikokrat opisanih problemov, se v našem primeru dopolnjuje z že tretje leto trajajočim gradbiščem v jedru zdraviliškega parka ter pičlo in premalo domiselno izvenpenzijsko ponudbo.

Povpraševanje se v strukturi močno spreminja, kar pogojuje nastajanje vedno novih programov ponudbe. Za oblikovanje programov pa je potrebno

zagotoviti kar se da pestro — zanimivo vsebino, ki lahko istočasno zagotovi povečanje dohodka.

Očitno moramo posvetiti več pozornosti klienteli, ki išče posebne oblike ponudbe in je pripravljena potrošiti še kaj več kot znese pension in zdravstvena oskrba.

POROČILO PRODAJE PROIZVODOV POLNILNICE

Podatki o prodaji proizvodov Polnilnice so za prvih šest mesecev ugodni tako v primerjavi z lanskoletno realizacijo v enakem obdobju kot tudi v primerjavi s planiranimi količinami. Prodali smo za 1% več Donata, 3% več Templja, 6% več Trimvita in 7% več CO 2 plina kot lansko leto, kljub temu da se konkurenca med proizvajalci mineralnih vod in brezalkoholnih pijač vsak dan bolj zastruje.

Z rezultati smo še posebej lahko zadovoljni, saj vemo, da sorodne DO v naši branži večkrat ustavijo proizvodnjo zaradi pomanjkanja repromaterialov, kar pri nas skoraj ni bilo čutili.

Težave nastajajo tudi zaradi omejevanja potnih stroškov, ki pa smo jih z dobro organizacijo ublažili. Seveda pa se bodo posledice poznale če se bo takšna situacija nadaljevala.

Veliko se trudimo tudi, da bi cene naših proizvodov kakor tudi cene prevozov uskladili z našimi stroški, vendar smo pri tem nemočni zaradi znane situacije.

Sodelovali smo tudi na obeh spomladanskih sejmih (Zagreb, Novi Sad) z nekoliko spremenjenim konceptom, saj smo na obeh predstavili celotno ponudbo in dejavnost naše delovne organizacije.

POROČILO EKONOMSKO FINANČNEGA SEKTORJA

VREDNOSTNI OBRAČUN POSLOVANJA

Bilanca uspeha Zdraviliške dejavnosti

Planiranega obsega dejavnosti, merjenega s številom nočitev, nismo dosegli; tudi od lani doseženega zaostaja za 9%. Vrednost opravljenega dela pa je v znesku dosegla planirano in za 39% presega lanski obračun. Za delitev lahko upoštevamo le plačano prodajo, to je celotni prihodek, ki znaša 216.982.847,40 din in je večji za 29% od lanskega. To povečanje ni skladno s porastom stroškov za material (indeks 138 v tem živila 142, elektrika 156), za storitve (indeks 134), za amortizacijo (indeks 184), za povračila (indeks 138). Skladni s planom so le stroški investicijskega vzdrževanja, ki je odloženo za kasneje. V primerjavi je celotni prihodek manjši za 6%, porabljen sredstva pa so 20% večja iz česar izhaja za tretjino zmanjšan dohodek v znesku 74.332.381,18 din, to je 9% več kot po lanskem polletnem obračunu.

Izplačani osebni dohodki, vključno s prostimi urami, znašajo 51.055.143,70 din — skoraj celoten planirani znesek — in od lanskega obračuna 29% več — enako kot ubrani iztržki. Večji del

obveznosti iz dohodka moramo obracunati v razmerju do izplačanih osebnih dohodkov, zato so se prispevki iz dohodka povečali bolj kot dohodek. Pogodbene obveznosti v polletnem obračunu še ne zajemajo obresti od kreditov za »hotelski kompleks Sava«, ker investicija še ni zaključena. Zaradi izpada dohodka tudi ni v celoti združen dogovorjen znesek za delovno skupnost (— 1.800.000 din).

Tudi našeta odstopanja ne zadoščajo, da bi bili izplačani osebni dohodki pokriti z doseženim čistim dohodkom. Lani je ostalo za sklade tri milijone, v tekočem letu pa je še 13 % osebnih dohodkov nepokritih. Ta razlika predstavlja 3 % celotnega prihodka prvega polletja. Ocenjujemo, da je lahko pokrita iz sedaj še neplačanih računov — terjatve do kupcev v ničemer niso sporne, so le pogojene s spremenjeno strukturo gostov in posledica poslabšane splošne likvidnosti.

Težje pa bo nadoknaditi izpadli del dohodka za obresti, ko bo v drugem polletju hotel Sava vključen v redni obračun. Povečan obisk — boljše izkoriščene kapacitete — pri reševanju tega neskladja največ doprinesejo. Vsekakor pa moramo plansko bilanco za drugo polletje ponovno preveriti in uskladiti s sedaj pričakovanimi dohodki in izdatki.

Bilanca uspeha Polnilnice

Celotni prihodek Polnilnice 162.596.426,41 din vključuje poleg iztržkov za prodane proizvode tudi zaračunan strošek prevoza. Zato je porast celotnega prihodka 16 % večji od povečanja količin prodaje. Ob sicer nespremenjenih naših prodajnih cenah se je prevoz v tem obdobju že večkrat povečal. Po statističnih podatkih se je maloprodajna cena povečala za 45 % (mineralne vode), ne da bi proizvajalci dobili en sam procent. Ta neusklajenost izstopa v podatkih bilance uspeha.

V znesku neplačanih terjatev je nesorazmerno povečanje zaradi pokrivanja uvoza zamaškov iz Italije z izvozom mineralne vode. To bo izpeljano, ko bo pokrita za transport primerna količina uvoza. Stroški za material, storitve, amortizacijo, so skupno večji za 21 % od lani obračunanih. Zato je dohodek v znesku 49.955.066,06 din le za 4 % večji in ne dosega pričakovanega. Iz obračuna prispevkov iz dohodka lahko ugotovimo, da se te obveznosti še vedno nesorazmerno povečujejo za temeljne organizacije gospodarstva, preko porasta osnov — dohodka ali osebnih dohodkov. Pri tem pa v nobeni bilanci zaradi investicijskih vlaganj ni obračunan republiški davek iz dohodka. Več kot polovico pogodbene obveznosti predstavljajo zavarovalne premije. Del dohodka za delovno skupnost je obračunan v dogovorjenem znesku po planu. V delitvi dohodka je obračunana amortizacija nad minimalno v znesku 2.000.000 din, kar naj bi v naslednjem obdobju uskladili z lanskeletnim zneskom, ki je višji.

Čisti dohodek ne dosega zneska iz lanskega polletnega obračuna minus 3 %, niti pričakovanega — 11 %, ker smo v planu računali z usklajenimi prodajnimi cenami.

Znesek izplačanih osebnih dohodkov je 22 % večji od lanskega in 14 %

večji od planiranega. Število zaposlenih delavcev ni povečano, večja pa je skupina delavcev, ki so na posebnem obračunu po doseženi prodaji mineralne vode in Trimvita. Po pokritju vseh izplačanih osebnih dohodkov je pokrit še dogovorjen stanovanjski sklad in obvezen rezervni sklad temeljne organizacije ter ostane še 2.395.121,86 din, za kar predlagamo, da se začasno razporedi v poslovni sklad. Znesek predstavlja le tretjino pričakovanega oziroma po lanskem polletnem obračunu razporejenega poslovnega sklada. Za sklad skupne porabe še nimamo ničesar. Zato moramo v preverjanju planov in pri ukrepih za njihovo izvršitev opredeliti razmerje med skladi v spremenjeni situaciji.

Bilanca uspeha Vzdrževalne dejavnosti

Celotni prihodek Vzdrževalne dejavnosti 61.629.482,15 din je dosežen od storitev izvršenih

Zdraviliški dejavnosti	din 43.297.609,85 = 70 %
Polnilnici	din 6.794.896,50 = 11 %
Delovni skupnosti	din 500.217,35 = 1 %
investicij Zdravilišča	din 5.183.680,00 = 8 %
zunanjim naročnikom	din 5.853.078,45 = 10 %

Od lanskega polletnega obračuna je celotni prihodek povečan za 38 %, od česar se 23 % ali 10.000.000 din nanaša na podražitev za material za tekoče vzdrževanje in plina za kurilnico.

V primerjavi ostalih stroškov izstopajo stroški za povračila, kjer prvič vključujemo tople malice med delom in amortizacijo, ki je večja zaradi

Bilanca uspeha Skupnih služb

Celotni prihodek za skupne službe sestavlja združen dohodek

Zdraviliške dejavnosti	12.858.498 din ind. 83:83	115
Polnilnice	14.349.000 din ind.	111
Vzdrževalne dejavnosti	2.214.498 din	113
in zaračunane storitve Centra	571.376 din	
Skupaj	29.993.372 din	114

in je namenjen za prodajo zdraviliških storitev 830.000 din
prodajo proizvodov Polnilnice 7.410.000 din
Center v Mariboru 1.250.876 din
ostale sektorje DS 15.437.496 din
te vzdrževanje vrelcev, PTT, glasilo Vrelci, obd. OS in OD 5.065.000 din

Porabljen je za pokritje stroškov materiala, storitve, povračil in amortizacijo skupno 11.572.338,15 din (indeks 126), prispevek iz dohodka 2.745.553,35 din in pogodbene obveznosti 290.913,90 din.

Znesek izplačanih osebnih dohodkov je 19 % večji od obračunane za lansko prvo polletje. Pri tem je obračunanih delovnih ur v komercialnem sektorju 6 % več, v ostalih sektorjih pa 3 % manj, oziroma skupno 712 ur manj kot v lanskem prvem polletju. Po pokritju izplačanih osebnih dohodkov ostane še 1.055.122,05 din za stanovanjski sklad.

V primerjavi s planom ni združen celotni dogovorjeni dohodek, zaračunane storitve Centra pa so v večjem zne-

uskladitve osnov (revalorizacije). Objekti iz investicijskega programa hotelskega kompleksa Sava tudi v Vzdrževalni dejavnosti niso vključeni v obračun, ker investicija še ni obračunana.

Dohodek v znesku 18.100.964,60 din je od lanskega večji za 25 % in celo presega planiranega. Poračun presežka z Zdraviliško dejavnostjo po planu izvršimo šele po 9-mesečnem obračunu.

Prispevki iz dohodka so nesorazmerno povečani, ker se delež in število prispevkov še vedno povečuje (indeks 147).

V pogodbenih obveznostih so obračunane obresti od kreditov (za novo kurilnico še ne), zavarovalne premije, bančni stroški in stroški izobraževanja bodočih kadrov. Del dohodka za delovno skupnost je združen v dogovorjenem znesku po planu.

Znesek izplačanih osebnih dohodkov je za 25 % večji od zneska v lanskeletnem obračunu, pri tem je obračunano pri vzdrževalnih delovnih skupinah za 9 % več delovnih ur, pri parkih pa 3 % manj delovnih ur. Iz doseženega dohodka so pokriti vsi izplačani osebni dohodki, dogovorjen stanovanjski sklad in obvezni rezervni sklad temeljne organizacije. Ostane še 417.373,80 din, kar predlagamo, da se začasno razporedi za poslovni sklad. Znesek je enak lanskeletnemu ter nižji od planiranega, ker v planu ni bilo predvideno povečanje števila zaposlenih.

Formiranje sklada skupne porabe odlagamo za naslednji periodični obračun, ko bomo imeli usklajena stališča za njegovo oblikovanje v novih razmerah (zmanjšana sredstva za sklade, pokrivanje toplih malic iz stroškov).

sku kot planirane.

Porabljena sredstva so v okviru plana, ni pa oblikovana amortizacija nad minimalnim stopnjami. Planirani znesek za osebne dohodke je presežen, povečanje je pri posebnem obračunu prodajne službe, ki je dosegla povečane količine prodanih proizvodov Polnilnice.

Po spoznanju obsega prodaje storitev in proizvodov, podražitev pri materialih in storitvah ter neusklajenosti naših cen, je bil sedaj ugotovljeni poslovni rezultat pričakovan. Od planiranih rezultatov odstopa, ker so se v tem času razmere poslabšale. Obračun in razprave nam bodo osnova, da preverimo in realno ocenimo plane za drugo polletje.

Skladnost delitve z družbenimi usmeritvami

Izdatki za dnevnice, prevozne stroške, reprezentanco, propagando in pogodbeno dela ter avtorske honorarje so omejeni z republiškim družbenim dogovorom. Ob polletnem obračunu ugotavljamo, da določenih zneskov nismo presegli, hitreje koriščenje imamo le pri propagandi za polnilnico (55 % letnega zneska) in reprezentanci v Vzdrževalni dejavnosti (letni znesek 6,205,40 din, že porabljeno 4.938,80).

Planske zneske za te izdatke smo pripravili po zveznem zakonu, ki pa sedaj ne velja več za Slovenijo, zato bomo skladno z usklajevanjem plana

	možno	obračunano	%
Zdraviliško dejavnost	52,158.000 din	51,055.000 din	98
Polnilnica	19,081.000 din	20,035.000 din	105
Vzdrževalna dejavnost	10,778.000 din	11,048.000 din	103
Skupne službe	13,984.000 din	14,329.000 din	102
Skupaj ZDRAVILIŠČE	96,004.000 din	96,468.000 din	100,5

Za prvo polletje smo torej ta znesek v celoti izkoristili oziroma presegli za 0,5 %. Odločanje za obračunsko vrednost točke bo torej odvisno od dosežene prodaje v tekočih mesecih, planske ocene za drugo polletje in obvestila skupščine občine o nadaljni možnosti rasti osebnih dohodkov.

Povprečni neto izplačani osebni dohodki znašajo na delavca v

Zdraviliški dejavnosti	12.681 din
Polnilnici	13.139 din
Skupnih službah	15.734 din
Vzdrževalni dejavnosti	11.402 din
SKUPNO	12.963 din

in so za 3,2 % višji od povpečja v gospodarstvu Šmarske občine v prvem tromesečju.

Od prizadevanja za čimvečji izvoz pričakujemo čimvečji priliv deviz. Namesto lanskega obračuna v devizah imamo obračun z dinarskimi čeki.

Skupna prodaja na tujem trgu je v

Zdraviliški dejavnosti	87,297.061,70 din ind. 142
Polnilnici	6,194.767,00 din ind. 162

Medtem ko je za Polnilnico celoten znesek nakazan v devizah, imamo v Zdraviliški dejavnosti

nakazila iz tujine	14,650.514,00 din ind. 145
vplačila v zdravstvu	5,825.342,00 din
vplačilo z dinarskimi čeki NBJ	18,879.200,00 din ind. 108

S slednjimi smo namreč pričeli delati šele v aprilu oziroma v maju. Zato ocenjujemo, da bomo določen plan 60 milijonov dinarskih čekov in 41 milijonov priliva in vplačil v zdravstvu, 12 milijonov od mineralne vode, kolikor znaša usklajen plan v SISEOT, dosegli. To je tudi osnova za plačila planiranega uvoza rezervnih delov v tekočem letu in dogovorjenega združevanja deviz za redno dobavo repro-

ob 9 mesečnem obračunu pripravili popravljene zneske.

Z republiškim zakonom so omejene količine nabave bencina in motornega olja, kar že pri naročanju spremljajo v temeljnih organizacijah. Z republiškim dogovorom je usmerjeno razporejanje dohodka in delitev osebnih dohodkov. Kot v planu, upoštevamo skupen obračun za delovno organizacijo po kriterijih za negospodarstvo. Od skupščine občine smo v maju sprejeli sporočilo, da za prvo polletje lahko povečamo sredstva za osebne dohodke za 6 % na polovico lanskega zneska osebnih dohodkov, kar pomeni za

dukcijskega materiala — zamaškov, lepila, pralnih sredstev in sirupa za Trimvit. Združevanje deviz s Savo Kranj pa je že drugo leto v zelo okrnjenem obsegu.

Investicije po programu »Izgradnja hotelskega kompleksa Sava« še niso zaključene. Do junija je bilo obračunano za 530 milijonov izvršenih del. Dela se izvajajo še na sprejemnem traktu in zunanji ureditvi. Obračun pa še za noben objekt ni zaključen. Ostala investicijska dejavnost je omejena na najnujnejše. Tako je v prvem polletju nabavljeno opremo le v

Zdraviliški dejavnosti	135.966,15 din
Polnilnici	1,768.498,90 din
Vzdrževalni dejavnosti	116.048,60 din
Skupnih službah	2.191,60 din

Vrednost izvršenih del v prvem polletju na hotelskem kompleksu, vključno garaže v Ratanski vasi, je 51,652.094,55 din in plačanih interkalarnih obresti 30,213.358,20 din. Skupne investicijske naložbe so v prvem polletju 83,888.158,20 din.

Zagotavljanje denarnih sredstev za likvidnost poslovanja in izvedbo programov v preteklem polletju lahko ocenimo kot zadovoljivo. Zaradi odložitve odplačila deviznega kredita smo imeli občasno še presežke likvidnega denarja, ki smo jih občasno združili s Savo Kranj. V naši ponudbi za sovlaganje smo namreč ponudili tudi do oblike sodelovanja. Ob tem smo zadovoljivo pokrivali vse dodatne usklajene zahteve dobaviteljev za predplačila in združevanje deviz.

Kadrovske novice

V mesecu juliju 1983 so sklenili delovno razmerje v Zdravilišču naslednji delavci:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Zdravstvo

Cerovski Mira — 18. 7. 1983 — bolničar-maser, pripravnik za nedoločen čas
Mlakar Silva — 18. 7. 1983 — bolničar-maser, pripravnik za določen čas, Grah Nataša — 6. 7. 1983 — čiščenje terapije — za določen čas, Strmčnik Miran — 20. 7. 1983 — čiščenje tušev v terapiji, za določen čas, Lipnik Sonja — 18. 7. 1983 — zahtevna sprejemna opravila — pripravnik, Mlakar Olga — 19. 7. 1983 — pomoč pri pospravljanju, za določen čas,

Hoteli

Tomažin Vinko — 1. 7. 1983 — opravila hotelskega vratarja, za določen čas, Kamenšek Zdenka — 1. 7. 1983 — pomoč pri pospravljanju, za določen čas, Puhek Martin — 18. 7. 1983 — opravila hotelskega vratarja, za določen čas, Snoj Ladislava — 22. 7. 1983 — pomoč pri pospravljanju, za določen čas.

Restavracije

Grah Suzana — 19. 7. 1983 — administrativna opravila, za določen čas, Kidrič Marija — 17. 7. 1973 — natakarska opravila, za določen čas, Antolinc Jožef — 19. 7. 1983 — priprava jedi, za določen čas, Škorjanec Marjana — 21. 7. 1983 — priprava jedi, za določen čas, Galun Ida — 17. 7. 1983 — natakarska opravila, za določen čas, Barič Boris — 27. 7. 1983 — natakarska opravila, za določen čas.

TOZD POLNILNICA

Nuhevc Miloš — 1. 7. 1983 — skladiščenje mineralne vode v skladišču Ljubljana za nedoločen čas.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Bek Ivana — 15. 7. 1983 — tajniška opravila, za določen čas, pripravnik, Fendre Danica — 5. 7. 1983 — knjigovodska opravila, pripravnik, za določen čas, Polajžer Branka — 20. 7. 1983 — pomožna knjig. opravila, pripravnik za določen čas.

Delovno razmerje je prenehalo v mesecu juliju naslednjim delavcem:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Oblak Francu — 23. 7. 1983 — prenašanje prtljage, ni uspešno opravil poskusnega dela.

Restavracije

Antolinc Zdravkotu — 17. 7. 1983 — kuhar-mesar, odšel v JNA,

Debelak Ljudmili — 15. 7. 1983 — nadzor gost. storitev, začasno invalidsko upokojena,
 Žgajner Tomislavu — 7. 7. 1983 — priprava jedi, odšel v JNA
 Zidar Sašu — 7. 7. 1983 — natakarska opravila, odšel v JNA,
 Pobežin Martinu — 3. 7. 1983 — opravljanje kombibusa, sporazumno prekinil delovno razmerje.

TOZD POLNILNICA

Hrepevnik Bojanu — 16. 7. 1983 — razklad. nakladanje pri kupcih, samovoljno prekinil del. razmerje,
 Draškovič Zvonkotu — 8. 7. 1983 — samovoljno prekinil del. razmerje.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Kubale Jožetu — 6. 7. 1983 — fizična dela v parku, odšel v JNA.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Blagus Anici — 20. 7. 1983 — knjigovodska opravila, starostno upokojena.

K. T.

PERIODIČNI OBRAČUN I. — VI. 1983 — ZBIRNA BILANCA USPEHA — ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Postavka	Zdraviliška dejavnost	Polnilnica	Vzdrževalna dejavnost	Skupne službe	SKUPAJ
vrednost oprav. dela	229.057.241,10	165.441.185,61	62.420.392,15	30.216.102,80	487.134.921,66
terjatve zač. obdobja	7.065.166,34	2.203.135,42	554.646,10	28.167,85	9.851.115,71
terjatve konec obd.	19.139.560,04	5.047.894,62	1.345.556,10	250.898,40	25.783.909,16
CELOTNI PRIHODEK	216.982.847,40	162.596.426,41	61.629.482,15	29.993.372,25	471.262.128,21
material	59.923.187,75	45.466.342,80	34.321.127,10	1.158.385,25	140.869.042,90
storitve	48.846.235,60	39.305.404,35	5.476.497,80	4.094.393,95	97.722.531,70
drugi stroški	7.596.775,25	15.686.081,30	245.051,30	720.155,80	24.248.063,65
povračila	480.064,45	1.392.135,50	660.460,75	1.355.775,45	3.888.436,15
amortizacija	25.678.149,85	11.701.801,05	2.811.100,20	4.243.471,50	44.434.522,60
drugi in izredni str.	126.053,32	1.002.016,36	692,55	156,20	1.128.918,43
zaloge	—	— 2.132.421,01	+ 13.587,85	—	— 2.118.833,16
PORABLJENA SRED.	142.650.466,22	112.421.360,35	43.528.517,55	11.572.338,15	310.172.682,27
DOHODEK	74.332.381,18	49.955.066,06	18.100.964,60	18.421.034,10	161.029.445,94
SKUPNI DOHODEK	220.000,00	220.000,00	220.000,00	220.000,00	220.000,00
prispevki iz doh.	11.602.413,20	7.863.374,25	3.122.158,80	2.745.553,35	25.333.499,60
pogodbene obveznosti	5.424.571,50	1.241.654,45	379.399,80	290.913,90	7.336.539,65
doh. za del. skupnost	12.858.498,00	14.349.000,00	2.214.498,00	—	29.421.996,00
Am. nad minimalno	—	2.000.000,00	—	—	2.000.000,00
PRISP. IZ DOHODKA	29.885.482,70	25.454.028,70	5.716.056,60	3.036.467,25	64.092.035,25
ČISTI DOHODEK	44.446.898,48	24.501.037,36	12.384.908,00	15.384.566,85	96.717.410,69
osebni dohodki	51.055.143,70	20.035.499,40	11.048.532,00	14.329.444,80	96.468.619,90
skupna poraba —	—	—	—	—	—
stanovanjski del	—	816.039,45	466.478,10	1.055.122,05	2.337.639,60
ostali del	—	—	—	—	—
rezervni sklad	—	1.254.376,65	452.524,10	—	1.706.900,75
poslovni sklad	—	2.395.121,86	417.373,80	—	2.812.495,66
nepokriti stroški — izguba	6.608.245,22	—	—	—	6.608.245,22

Prireditve in kultura v času kislih kumaric

Dobil sem zelo nevhvaležno nalogo. Napiši nekaj o kulturnih prireditvah v Rog. Slatini, o Rogaškem plesu, o koncertu Tereze Kesovije in nasploh o naši družabnosti. Teško je napisati karkoli konkretnega brez strahu pred zamero. Še najenostavneje je navesti posamezne sklepe z raznih sej ali podati kakšna navodila iz strokovne literature.

V tej temi si pa prav gotovo postavljen pred dejstvo, da se boš komu zameril, morda kar celi generaciji. Vemo, da ima vsak svoj okus, vsaka hiša svojo kuhinjo in ne nazadnje — tudi vzgledi vlečejo. Predvsem pa vleče že nekaj dolgih let usmerjena vzgoja mladih. Edino pravilno, ali ne? Saj na mladih svet stoji. Torej zamera bo tu, pa kaj hočemo — tudi starejši huligani imamo svoj okus, glasbo svoje mladosti. Skratka, opažam, da se niti sami ne znamo več zabavati. Tudi na internih zabavah ne. Vedno mora biti zraven nekaj od drugod, pa čeprav je zgolj komercialno ali osladno.

Samo bogvaruj kaj domačega. Saj bi se nam še krave smejale (kolikor jih je še ostalo), če bi samo slučajno posegli po svoji bogati dediščini.

To bi nam vrgla v obraz najmlajša generacija, ki vstaja po 6. uri ko na radiu zamre domača glasba. Ta je še samo za kmete. Ti zgodaj vstajajo. Pred leti sem bil na Švedskem in si zapomnil njihovo globoko misel: prvi človek na zemlji je bil kmet in tudi zadnji, ki bo ostal — bo kmet. Oh, oprostite! Zadnje čase je tudi RTV Ljubljana dobila nova navodila, verjetno celo od zgoraj, kajti v svoj program je uvedla vse več oddaj — intervjuje z neposrednimi proizvajalci kmeti. S proizvajalci na »poligonih hrane«, čemur smo včasih rekli njive. A glasbena spremljava in vmesni efekti so še vedno v njihovih rokah, zato nam po takem pogovoru rajši zavrtijo »CREASY PEOPLE, CREASY MUSIC«, kot pa »POLJE KDO BO TEBE LJUBIL«.

Verjetno smo že vsi po malem pod tem vplivom, zato je tudi naša kultura bera temu primerna.

Mi smo se za letošnji Rogaški ples odločili, da povabimo skupino Peti as in Ljupko ter Serfezija. Prireditve je bila vseeno na ravni, kot si jo bivši »Anenbal« zasluži. Razen kvalitetnega petja — je tokrat prišla na račun tudi starejša generacija, saj sta nam predstavila skoraj ves svoj repertoar »evergrinov« tudi največjo uspešnico »Suze liju plave oči« (prevod bi bil popolnoma odveč, ali ne?)

Za popestritev med odmori smo poskrbeli sami z različnimi zabavnimi igrami, ki jih uspešno vodi tov. Božo Kolar v Savi na trimskih srečanjih. Tokrat je prevzel vodstvo Rogaškega plesa in ga tudi kvalitetno izpeljal. Seveda so bile vse igre nagrajene. Skratka, zabave je bilo dovolj, ljudje so bili na splošno zadovoljni, le vse je mučila neznosna vročina. Z nami vred so se znojili tudi tisti, ki so samo mirno sedeli in ves ceremonial opazovali pasivno.

Mnenja nekaterih gostov in domačinov. »Ja, zelo v redu. Samo prevroče.«

»Igre so bile posrečene, pa tudi nagrad je bilo na pretek.«

»Prvič sem videla Ljupko tako od blizu. Škoda da ni zapela nič v makedonščini. Ena tista se mi tako dopade.«

»Ah, pejte se solit, to bi lahko naredili kje zunaj, ne pa da nas »martrate« v tej vročini.«

»Das ist grozno, zu laut, zu heiss.«

»Odnesta sta levji delež, pela pa premalo.« (op. vsi skupaj so pokasirali 120.000.— din, posamezna razdelitev mi ni znana).

»Ni slabo, vsaj nekaj — saj se tu tako nimaš kam dati.«

»Pa bolje je na Belviju taj vaš piknik, pa še vroče ni. Serfezija pa sem že večkrat videl.«

Za konec naj navedem še to, da so vse nagrade šle iz fonda propagande, nekaj pa so prispevala tudi rogaška podjetja: Steklarna, Kors, novo odprt lokal »Janezov hram — pizzerija« ter Atomske Toplice.

KONCERT TEREZA

Plakat velikosti 1.80 m, zamuda 1.40 ure... nekako v sorazmerju. Cena »paketa« 130.000.— inkaso 110.000. Radi zamude in cirkusa, ki je vsled nje nastal, imamo okrog 20.000 din izgube, ki jo bomo pa izničili pri končanem obračunu s posrednikom na račun vr njenih kart.

Če nam bo uspelo? Nekaj prav gotovo, če ne pa v tolažbo: na napakah se učimo, je 40 letni moto.

Koncert bi se moral pričeti ob 20.30. Splitski spremljevalci, vokalno instrumentalna skupina, je prišla pravočasno, celo 10 ur prej. Za tak koncert moraš biti spočit. »Pa zakaj ne bi združili še prijetno s koristnim. Oglejmo si ta kraj...« Po koncertu na večerji so se odločili, da bodo pri nas preživeli nekaj dni svojega dopusta.

Kje smo večerjali? Ker je bilo že zelo pozno (23.30), nismo hoteli nervirati našega skromnega personala, ki je ob taki uri še na voljo lačnim in zabave željnim gostom. Pa fantje iz primorskih krajev so si zaželeli pizze in domačega vina, zato smo jo mahinili v Janezov hram.

Ne, Tereze pa ni bilo zraven. Je morala takoj domov. Upam, da doma nismo naredili prevelike panike, ko smo jih ob 21.20 klicali in povpraševali, če je morda zaspala. Od doma je odšla ob 19.45, smo izvedeli.

Sam bog ve in seveda ona tudi, kje je bila. Nesreče na cesti ni bilo nobene, kot je zatrjevala. Smo preverili na UJV.

Lahko bi pa bila pri nas. Kaj bi bilo, če bi ljudje pobesneli in nam poškovali edino prireditveno dvorano.

Neki gostje iz Dalmacije so dejali, da imamo strašno pohlevno publiko in sploh in oh... pri njih bi v pol ure razbili vse, če bi se kaj takega zgodilo.

Pri tem sem pomislil: Madona, imamo srečo, da se kaj takega res ni zgodilo. Kje bi pa potem imeli prireditve in zabave. Naše atomsko zaklonišče

ali krematorij, kot se je v anketi izrazil nek naš gost, še ni na red. Torej bi nam ne preostalo nič drugega, kot da bi hodili na koncerte in podobno na šmarsko deželno glavarstvo. Zakaj pa ne? če hodimo tjakaj, »po pravico«, bi pa še po kulturo.

Kulturno se je za zamudo opravičila tudi TEREZA in brez odmora pela 1.20 ure. Potem pa tako iznenada odšla, kot je prišla. Zato nismo imeli predhodno napovedanega žrebanja vstopnic, oziroma kot se je na koncu ugotovilo, so bila za ta koncert predvidena potovanja v Benetke izžrebana že na »Aninem plesu«.

Nekulturno so se pa o njej izražali tisti, ki so po pol ure čakanja izgubili živce in zahtevali denar nazaj.

»Drugič pokličite rajši »one vaše Avsenike« njih obožavam, je dejala ena, drugi zopet da »delamo iz njih budale«, da on dobro ve — Tereza je že nekaj mesecev v Franciji itd.). Tudi drugod imajo težave z našimi muhastimi zvezdami. Naslednji dan je bila na obali tradicionalna »Koperska noč«. Prišla sta tudi Tereza in Šraufciger. V nedeljo, ko je bilo že vse pripravljeno za nastop Srebrnih kril, so ti zadnji trenutek odpovedali.

O tem producentu Estrade iz Kopa, Edvin Pejovič: Vso noč nisem spal in še zdaj sem živčen. Mar je bilo mogoče odpovedati koncert, ker jim je počila guma na avtu. To je čista laž in to bomo dokazali na sodišču. Oglejte si pogodbo. Srebrna krila pa so v nedeljo zvečer nastopila v Lovranu namesto v Koprju. Kaj naj rečem, vse so ogoljufali, tako nas organizatorje, kot dobrih 2.000 gledalcev (Delo, 4. avgusta)

Ustavil bi se še pri ostalem kulturnem življenju povezanim z našo ponudbo.

Daleč največ zanimanja je za folklorne prireditve, velik aplavz in najbolj pisano občinstvo pa je imel Slovenski oktet, ne nazadnje tudi zaradi izčrpnega prikaza, kaj ta oktet pomeni doma in po svetu. Podal ga je tov. Plohl v tedenskih informacijah za goste, ki jih na korespondenci prevedejo v 3 jezike.

Z Vis avizo so letos gostje bolj zadovoljni kot z lanskimi. So kvalitetnejši, raznovrstni in znajo se prilagoditi občinstvu. (Pošta, Sava). O prejšnjih so menili, da jih posiljujejo s hrupom, ker pač kvalitete ne premorejo in da to sploh niso bile plesne prireditve ampak »rodeo«. Je pa škoda, da se pevec, ki je sicer specialist npr. za šansone in popevke, spušča v ponarodele zagorske in naše pesmi, ter jih podaja v pornografski izvedbi in to »melodično kot bi drva sekal«.

Vedno večje zanimanje je tudi za izlete. Zato je Zdravilišče kupilo nov, za te namene opremljen avtobus. Sedežev je 32 + 1. Avtobus bo na voljo tudi Kompas in TTG-ju, ki prav tako organizirata izlete.

Ja, v bližnji okolici imamo še vedno veliko v izlete nezajetih, a kulturno-turistično zelo zanimivih točk. Vsekakor bi jih bilo vredno vključiti v program.

Letošnji turistični »boom« bo kmalu za nami, v času kislega zelja bomo pa zopet imeli dovolj časa, da nas naslednja sezona ne bo kje presenetila.

Stiplovšek Rudi

»Ni res, da ga ne cenimo!«

V organizaciji Delavske univerze in s sodelovanjem občinske kulturne skupnosti Šmarje p. J. ter Turističnega društva Rogaška Slatina, smo v začetku avgusta odprli letošnjo deveto razstavo. V vseh se je predstavilo devetindvajset avtorjev, med njimi 2 akad. slikarja, 3 akad. kiparji in 24 slikarjev amaterjev.

Zasledujoč funkcijo podružbljanja kulture in tako tudi likovne umetnosti, smo pojem kvalitete razstav zastavili z nekoliko milejšim kriterijem. Dejstvo, da je med 29 razstavljalci kar 24 umetnikov, ki se v svetu likovnega izražanja poskušajo kot ljubitelji ali pa jim poklic likovnega pedagoga daje osnovo in navdih za ustvarjalno delo, to nedvomno potrjuje.

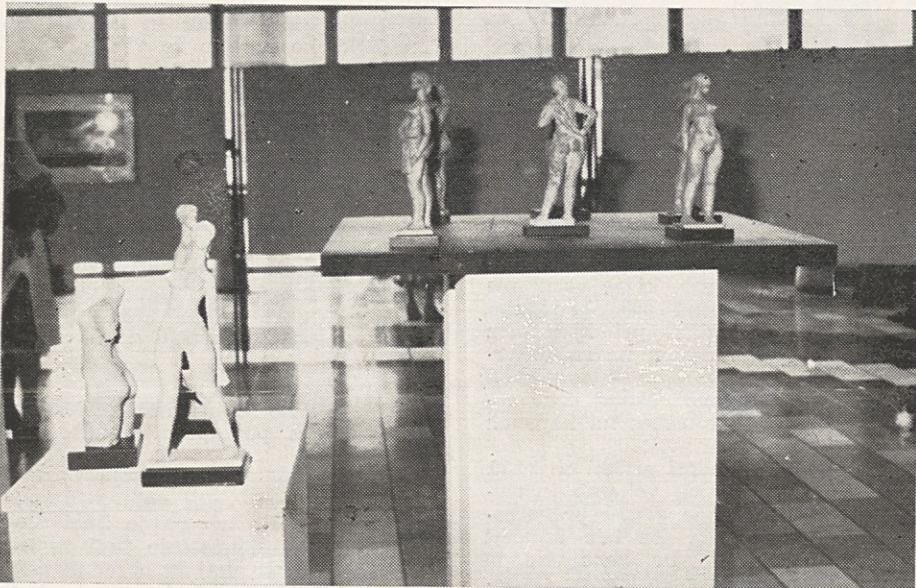
Med slednjimi je tudi, vam vsem dobro znani Anton Slivnik, ki se je tokrat, na skupni razstavi z akad. ki-

parjem Aladarjem Zaharijašem, predstavil s svojimi izvrstnimi akvareli.

Med postavljanjem razstave je tov. Aladar Zaharijaš dejal: »Veste, tale vaš Tone pa dela zelo lepe akvarele. Le malo temačen je včasih.« Strinjala sem se z njegovo prvo trditvijo, drugo pa sem ovrgla, ko sva pregledala še druge slike, ki pričajo, da so barve na njih izraz razpoloženja, ki ga ustvarja avtorju čas in okolje. »Škoda le, da takšnih razstav ni več, je zaključil svoj komentar Zaharijaš.« Tudi vi se boste najbrž strinjali s to pripombo. Mislim, da je bila umestna.

Tovarišu Slivniku ob njegovi razstavi iskreno čestitamo, mu želimo še veliko uspehov, obenem pa se mu zahvaljujemo za njegovo nesebično sodelovanje pri pripravljanju vseh likovnih razstav.

Ana Novak

Pojasnilo

NEKAJ POJASNIL O VRTNARSKEM LJUBITELJSTVU

Ljubiteljstvo, kot se pravi tudi vrtnarjenju, naj bi bilo v veselje tistih, ki se s tem ukvarjajo, nikakor pa ne v očitek tistim, ki poskušajo ta delček ljubiteljstva po družbeni moči spraviti tudi v denar.

Menim, da ni vsem oziroma nekaterim jasno, kako se te stvari odvijajo, oziroma kako se mora pri tem postopati.

Našim gostom bi bilo pa tudi zelo prijetno, če bi se ljubiteljstvo odražalo tudi z delom v kolektivu — pri opravljanju delovnih nalog.

Tovarišu R. S., ki je v prejšnji številki VRELCEV opisoval vrtnarjenje kot ljubiteljstvo, sporočamo, da nimamo posebej določenih cen za odkup zelenjave. Cene so za vse enake, neglede na to, če si delavec Zdravilišča ali ne. Pa tudi nimamo laboratorija, da bi lahko določili količino kemikalij v sadju in zelenjavi.

Kupujemo pa tisto zelenjavo, katero bomo po pripravljenih programih za 7 dni potrebovali, ne pa tisto, ki je slučajno kateremu ljubitelju vrtnarstva ostala na gredi in mu je tam napoti.

Kar zadeva preprodajalcev in spekulantov, pa tole:

Evidenca vseh ljubiteljev vrtnarstva se nahaja v EFS — materialno knjigovodstvo. Preprodaja in spekulacija pa sta po zakonu kazniva, zato jo je možno tu ugotoviti in preprečiti.

Glede pridelovanja hrane pa tako: za kmetijca je treba imeti polno mero potrpljenja, pridne roke in delo od zore do mraka. Za vrtnarstvo in prodajo pa bi kazalo premisliti, saj imamo v Rogaški Slatini tudi tržnico in bi utegnilo biti tam zato več uspeha kot pa na delovnih opravilih.

Zinka Koradžija

magnezijeva slatina

DONAT Mg

INFORMACIJA

Sporočamo, da je dne 18. 7. 1983 pričela delovati v splošno kadrovskem sektorju socialna služba (delavka). Do takšne odločitve nas je privedlo prepričanje, da sta obseg in vsebina socialne problematike v naši skoraj 950 članski delovni organizaciji tako pomembni in odgovorni vprašanji, da terjata strokovno obravnavo in trajno delovanje.

Nedvomno je med nami precejšnje število delavcev in delavk, ki so se že doslej znašli pred vprašanji, kako bi najbolje uredili to ali ono s področja socialnega varstva, skrbstva, otroškega varstva, stanovanjskih in družinskih razmerij, gmotnih težav itd. Vsi prizadeti vemo, koliko truda, časa in denarja terjajo osebni kontakti s pristojnimi organi in kakšne težave povzročajo pri tem nepoznavanje predpisov in strokovnosti.

Prav tako je evidentno, da socialna vprašanja še vedno niso dovolj tehtno in odločilno upoštevana pri pripravah ter sprejemanju naših internih samoupravnih aktov.

Vse našteto in verjetno še mnogo drugega bomo odslej lažje urejali ob strokovnem sodelovanju socialne delavke. Seveda postopno v mejah objektivnih možnosti ter ob nesebičnem in ustvarjalnem sodelovanju vseh prizadetih oz. odgovornih.

Dela in naloge socialne delavke je pričela dne 18. 7. 1983 opravljati tov. MIKUJAN Metoda, sicer že več let delavka naše delovne organizacije. Njen prihod v naš sektor torej ne pomeni širjenja kadrovskega sestava naše službe, temveč le prerazporeditev tov. Mikuljanove iz ekonomsko finančnega v splošno kadrovski sektor.

Direktor spl. kadr. sektorja
Jože Drogenik

PRIREDITVE V MESECU SEPTEMBRU 1983

6. 9. — Folklorni nastop folklorne skupine »Minerali« — Zdraviliška dvorana
9. 9. — Koncert Pihalnega orkestra štorskih železarjev — Zdraviliška dvorana
16. 9. — Proslava krajevnega praznika — Zdraviliška dvorana
17. 9. — Mednarodni plesni turnir — Zdraviliška dvorana
23. 9. — Otvoritev razstave v Pivnici
24. 9. — Serenadni večer — Anina cerkev
29. 9. — Večer folklore — Veseli pastirji — Maribor — Zdraviliška dvorana

VRELCI — glasilo delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina, izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesečno v nakladi 1000 izvodov in ga prejemaajo vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Božo Kolar, tehnični urednik Anton Slivnik, lektor Vlado Kern. Tisk: »Papirkonfekcija« Krško. Glasilo je opravičeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije št. 421/72.